

RDEČI PRAPOR

Glasilo jugoslovanske socialne demokracije.

Izhaja v Ljubljani vsak petek.

Naročnina za avstro-ogrske kraje za celo leto 5'44 K, za pol leta 2'72 K, za četrta leta 1'36 K; za Nemčijo za celo leto 5'96 K, za pol leta 2'98 K, za četrta leta 1'49 K; za Ameriko za celo leto 7'28 K.

Posamezna številka 10 v.

Reklamacije so poštne proste. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo. Inserati. Enostopna peti-vrstica 20 vin. za enkrat; 16 vin. za dvakrat; 12 vin. za trikrat; večkrat po dogovoru.

77. številka.

V Ljubljani, v petek, dne 13. septembra 1907

Leto X.

NASLOVA: Za dopise, rokopise za list: Uredništvo »Rdečega Prapora«, Ljubljana. — Za denarne pošiljke, naročila na list, reklamacije, inserate i. t. d.: Upravništvo »Rdečega Prapora«, Ljubljana, Jurčičev trg številka 3/1.

V boj zoper delavstvo...

Presijajna je bila zmaga tržškega delavstva pri zadnjih državnoborskih volitvah, prevelika je bila moč, ki jo je pokazalo pri tej priložnosti; ne čudimo se torej, če so pričele meščanske stranke združevati vse svoje sile in posluževati se vseh, tudi najnesramnejših sredstev v boju, ki so ga napovedale zahtevam in pravicam delavstva. »Proti socializmu« je sedaj geslo vseh meščanskih strank, torej tudi geslo tržških narodnjakov. Dogodki, ki so se vršili pred kratkimi dnevi v Trstu, so živa priča nečloveških namenov, ki jih je vzela v svoj program tudi naša narodna buržoazija. Nič več narodnega boja, nič več dela v svrhu napredka slovenskega naroda, temveč boj proti zahtevam delavstva, v katerem boju se mora »osar tutto«, da le dospe do začrtanega cilja. In mi, ki se bojujemo za duševni, socialni i gmotni napredek delavstva in slovenskega naroda, mi vzamemo na znanje besedo slovenskih narodnjakov ter preidemo za sedaj k opisovanju omenjenih dogodkov.

V zadnji številki našega lista smo na kratko poročali o brezpomembni demonstraciji, ki so jo priredili tržški narodnjaki dne 25. pretečenega meseca. Vse skupaj je bil le velikanski humbug, do katerega so pripomogli nekoliko pristaši ital. nar. mlade stranke. Ker pa je prišlo pri tej priložnosti do spopadov med prvimi in poslednjimi, je redarstvo prepovedalo obhod po mestu z zastavami, ki ga je hotelo prirediti tuk. delavsko podporno društvo povodom obhajanja 25 letnice svojega obstanka, ki se je imel vršiti nedeljo pozneje, t. j. 1. t. m. Ta prepoved je pa dala tržskim narodnjakom povod, da so pričeli gnusno agitacijo proti socialni demokraciji, ki je imela pri tem ravno toliko opraviti, kolikor kokoš v lisičji družbi. Najprej so obtožili socialno demokracijo, da je kriva te prepovedi, da celo, da je ona izprosila to prepoved. To obtožbo so utemeljevali s člankom ki ga je priobčil »Il Lavoratore« dan po prvi demonstraciji, s katerim je obsojal demonstracijo ravno tako, kakor mi v »Rdečem Praporu«. Potem so pričela obrekovanja najnesramnejšega značaja. In tu bodi povedano »Edinosti«, da madeža, ki si ga je naredila s pisavo povodom teh dogodkov, ne izbrise nikdar več.

Končno so se izrabili prepoved v svoje agitačne svrhe in sicer je nova »narodna organizacija« sklicala na nedeljo 1. t. m. pri Sv. Ivanu shod proti socialni demokraciji. Tega shoda se je udeležilo tudi kakih 50—70 slov. sodrugov, z ednim namenom, da slišijo, kako sta zopet obrekovala delavstvo globokoumna gospoda Rybař in Mandič. Na vrtu, kjer se je imel vršiti shod, se je zbralo slučajno tudi kakih 20—30 socialističnih mladeničev italijanske narodnosti, ki so šli, videči nekoliko naših sodrugov iti na vrt, nič slabega sluteč za njimi. Naravno je, da s takim številom ne gre razbijati shodov, posebno ne, kadar se ve, da bo shod obilo obiskan. Toda narodnjaki so pričeli ravnati napram tem ital. sodrugom na tak način, da so se oni razgrela ter zaklicali v ital. jeziku »eviva il socialismo internazionale«. Na to so pričeli slov. kulturonosci s palicami pretepati neoborožene slov. in ital. sodruge, kateri so pričeli bežati iz vrta. Narodnjakom so pomagali tudi redarji, ki so z golimi sabljami suvali naše sodruge,

in le čuditi se je, da ni bilo nobenega ranjenega. Nekateri delavce so tako natepli s palicami in osuvali z nogami, da so bili primorani ostati po tri, štiri dni v postelji. Neki znani svetoivanski liberalec je pa ohladil jezo s tem, da je zmečkal enemu naših sodrugov prst na nogi. Ko je bil vrt »očiščen« socialnih demokratov, so pa pričeli zborovanje. Roka nam omahuje, ko pomislimo samo, kaj sta na tem shodu govorila Mandič in Rybař. Iz njihovih ust se ni slišalo nič drugega nego psovke proti socialni demokraciji in njenim voditeljem. Ko je sodrug Mihevc hotel odgovorjati, so mu zadušili besedo, čim je le nekoliko posegel v živo. Končno so ob veliki zmešnjavi zaključili shod in bili so tako zmedeni, da ga je zaključil mladi Mandič, dočim je bil izvoljen predsednikom stavkolomec Jaklič. To naj bo v dokaz resnosti, s katero se narodnjaki tako radi babajo. Po shodu so šli narodnjaki v mesto v koloni. Ital. nacionalci, ki so izvedeli to, so priredili protidemonstracijo. Bila je zopet rabuka. Redarji so ravnali prav po turško napram vsakemu, ki so ga slučajno srečali. Ta večer je bilo mnogo njih aretiranih, in sicer tudi takih, ki niso niti vedeli zakaj, od teh je bilo nekoliko takoj izpuščenih, nekoliko pa jih je redarstvo poslalo v zapor. Tako se je končal ta dan, ki bi bil vsled neumnosti slovenskih narodnjakov rodil kmalu jako slabe posledice. Od tega dneva naprej pa čitajte »Edinost« in povejte nam, koliko odgovarja nalogi časnikarstva. V teku enega tedna je nakopičila v svojih predalih toliko laži in psovke na račun soc. dem., da se človeku naravnost stadi, prijeti tak list v roke. Kaki bodo sadovi take agitacije, nam pa pokaže bližnja bodočnost.

Nekoliko komentarja.

Kaj hočejo slov. narodnjaki? Kam merijo njihove pšice? To lahko povemo v treh besedah? Boj proti delavstvu. Če ne bi bilo tako, ne moremo umeti sovražstva, ki ga širijo proti delavski stranki, proti edini braniteljici delavskih interesov. Kajti enkrat za vselej bodi povedano, da je bilo postopanje naše stranke in ital. sodrugov napram slov. narodni stranki ne samo vedno pravično, temveč zelo popustljivo, dočim se je delalo proti ital. soviniizmu z vso energijo, dočim se tem ni dopustilo sramotjenja slov. narodnosti v Trstu. Medtem ko se jim je preprečilo vsako demonstracijo, ki bi bila naperjena v izzivanje tuk. slov. življa, se je pustilo slov. narodnjake svobodne v izvrševanju svoje agitacije. Ali sedaj so prešli iz okvirja svoje misije in njih delo je boj proti delavstvu, v katero svrhu hočejo širiti narodno sovražstvo med delavstvom, ki si je moglo le v bratski slogi zboljšati svojo ekzistenco. Govorijo o nasprotovanju soc. dem. proti slov. šoli v Trstu in doktor Rybař ni zinil niti besedice v parlamentu v to svrhu. In sedaj ni imel niti toliko poštenosti, da bi povedal svojim pristašem, da prevzame vlada še letos Ciril-Methodovo šolo pri Sv. Jakobu v svojo režijo. Zakaj ni doktor Rybař tega povedal? Zato, ker hoče izkoriščevati še nadalje to vprašanje v agitacijo proti soc. demokraciji. S tem pa nam jasno pokažejo, da je slov. narodnjakom v Trstu slov. šola le pretveza za agitacijo. Šola kot taka jim je postranska stvar. Saj žele, da bi je vlada ne dovolila, drugače bi gotovo kaj storili, da bi si jo priborili. Ali pa pojde še tako? Koliko časa se bo še pustilo slov. ljudstvo slepariti od kramarjev narodne ljubezni? Mislimo in upamo, da ne dolgo, kajti že znak, da se poslužujejo slo-

venski narodnjaki skrajnih sredstev v svrhu agitacije, nam dokazuje slabo stanje njih politične moči. Kam pa mislijo gospodje, ko puste ljudem kakor »Omega« pisariti najpodlejša obrekovanja proti poštenim osebam? Kam so zabredli, da so prisiljeni sprejemati pod svojo streho i krumirje i libeliste in enake podleže, ki bi mogli ostati v temi, da bi ljudje niti ne slutili njih neumnosti? Boj proti delavstvu, to je vaša deviza in v tem smislu bomo odslej tudi mi uravnavali razmerje do vas. Zavedno delavstvo pa ve sedaj še bolje, da ima v slov. narodni stranki v Trstu največjega sovražnika, ki je ustanovil s svojo narodno organizacijo, organizacijo izdajic delavskih pravic.

Z izvrševanjem socialne revolucije pa bomo prešli na vsa vaša obrekovanja in zaključujemo za danes s pozivom slov. delavcem: Združeni nastopimo v boj proti svojim izkoriščevalcem, proti izkoriščevalcem narodne ljubezni.

Svetovni kongres »Svobodne Misli«.

Praga, 8. septembra.

2500 pristašev »Svobodne Misli« se je danes zbralo na Žofinski otok, da začno zborovati o predloženih predmetih. Cel svet je zastopan. Vse jezike se sliši — francoski, angleški, španjolski, ruski, slovenski, nemški, italijanski, češki, poljski, hrvaški. — Vsi narodi so zastopani po večalimanj delegatih.

Ob 10. uri dopoldne je otvoril urednik K. Pelant kongres s prijaznim pozdravom v francoskem, nemškem in češkem jeziku. V častno predsedstvo so bili izvoljeni enoglasno: za Francoze za Belgijo poslanec Leon Furnemont iz Bruselja, — za Francijo posl. Hubbard iz Pariza in vseučiliški profesor Hector Denis iz Bruselja v Belgiji; — za Čeha: vseuč. profesor dr. Franjo Krejčí; — za Nemce: dr. Gustav Tschirn iz Vratislave; — za Italijane vseuč. prof. Ghisleri iz Bergama; za Poljake: urednik Memojewski iz Varšave; — za Slovence: pesnik Anton Aškerc; — za Špance: Odon de Buen iz Barcelone. Kot aktivni predsedniki so bili izbrani: Čeha dr. Bartošek in dr. Drazdák ter Nemec Zenker, za zapisnikarja Čeh Makovec in Nemec Riess.

V imenu mesta Praga je pozdravil kongres mestni svetovalec g. Filip, na kar je govoril vseuč. profesor dr. Krejčí krasni govor o Svobodni Misli, v katerem je pokazal na klerikalno natolcevanje in obrekovanje ter na pravi pomen gibanja »Svobodne Misli«. (Ta govor prinesemo v večjem ekscerptu prihodnjic.) Potem so pozdravili kongres: Francoz, univerzitetni profesor H. Denis, Španec Ferrer, posl. Furnemont, Nemec dr. Tschirn, Parizan Beauquier, Slovenec Anton Aškerc, Luxemburžan Daubensfeld, Nizozemčan Froewein, Poljak Memojewski, Madjar dr. Haranyi, Litvin Boczkowski, Hrvat Wodwarska, Nemec Schoeller, Američan Louza (iz Buenos Aires), Rusin dr. Trylovski, Nemkinja Ida Altmannova in Italijan profesor Ghisleri.

Urednik K. Pelant je prečital celo vrsto pozdravov: od pesnika Machara, profesorja Karjejeva, prof. Haeckla, pisateljev Bruno Willeja in Gorkija, mestnega sveta v Lyonu itd. itd.

S tem je bil dnevni red prvega dne končan. Popoldne je bila skupna zabava na Belvederu, zvečer slavnostna predstava v Narodnem gledališču.

Nas Slovencev prisostvuje kongresu celih — 12, in sicer 11 moških in ena gospodična. Za prvič dovolj; upamo pa, da se ta mala četa podvoji, potroji, pomnoži tako kot se je to zgodilo na Češkem.

Praga, 9. septembra.

Drugi dan kongresa se je začel — s protestom proti izgredom v Prachaticih. (V Prachaticih so se sprli ter stekli Čehi in Nemci.) Protest sta podala Nemca Zenker in Hutter, v njem se izreka kongres, da mora biti za manjšine povsod pravica svobodnega izražanja. Protest je bil enoglasno sprejet.

Dalje je sprejel kongres predlog belgijskega poslanca Furnemonta, da kongresisti po končanih debatah posetijo mesto Tabor, kjer je toliko zgodovinskih spominov na bojevnike za svobodo.

V razpravi o svobodni šoli so govorili danes: dr. Bartošek iz Prage, Francoz Delarne, Nemec Zenker, češki učitelj Černy, Belgičan Eugene Hins, Nemec dr. Tschirn, Francoz Beauquier, Nemec dr. Stark, Španjol Ferrer, češki učitelj Ulehla, Nemca Julius Lederer in Schauer, češki profesor Spalený, Nemec Viljem Boerner, soc. dem. češki poslanec Vaněk in maloruski poslanec Trylovski.

Vsi so energično zahtevali svobodno šolo ter pokazovali na današnjo šolo. Profesor Spalený je tudi formuliral zahteve svobodnomislecev glede šol v precizno izraženem programu.

Danes so kongres pozdravili ruski pisatelj Leonid Andrejev, profesorja Sumcov (iz Charkova) in Maksim Kovalevskij.

Zvečer je v nemškem gledališču slavnostna predstava.

Pri izbori komisij so se Slovenci razdelili tako, da sta po dva v vsaki komisiji zastopana.

—n.

Strokovni pregled.

Konferenca strokovnih in izobraževalnih društev za Kranjsko.

Konec.

Popoldne se konferenca nadaljuje. Sodrugi Ausobsky predlaga sporazumno s tročlenskim odborom resolucijo, v kateri se konferenci priporoča izvolitev komisije, ki ima izvršiti predpriprave za ustanovitev deželne zveze delavskih društev za Kranjsko na podlagi pravil štajerske deželne zveze. Tej zvezi imajo pristopiti vse strokovne organizacije in obstoječa izobraževalna društva.

Glede krajev, kjer ni mogoče ustanoviti strokovnih organizacij, naj se komisija sporazume z državno strokovno komisijo.

Glede organizacije na Sp. Štajerskem naj se kranjska komisija pogodi s štajersko deželno komisijo.

O uspehu svojega delovanja ima komisija poročati prihodnji deželni strokovni konferenci, ki sklepa o tem.

V imenu tročlenskega odbora priporoča sodrugi Tokan zgoraj omenjeno resolucijo. (Sprejeto.)

Sodrugi Repovš predlaga, naj se izvoli komisija petih članov. (Sprejeto.)

V komisijo so izvoljeni sodrugi: Miha Čobal, Anton Kristan, Ivan Mlinar, Ivan Tokan, Josip Zupan.

K drugi točki dnevnega reda »strokovno tajništvo« se po daljši debati, ki so se je udeležili sodrugi Mlinar, Straus, Tokan in zastopnik avstrijske strokovne komisije sodrugi Ausobsky, odkaže dotični predlog novoizvoljeni komisiji. Ta naj napravi načrte in proračun, stopi v dogovor z organizacijami, z državno strokovno komisijo in z domačimi delegati, ki se udeležijo splošnega strokovnega kongresa. Tudi o tem je poročati na prihodnji deželni konferenci.

K točki »časopisje« priporoča sodrugi Straus, naj deželna zveza deluje na to, da začne izdajati svoje glasilo, ki bi bilo glasilo za strokovne organizacije. Stavi tudi v tem smislu predlog v imenu idrijske organizacije.

Sodrugi Kocmur je mnenja, da sedanje glasilo stranke ne odgovarja potrebam strokovnih organizacij.

Sodrugi Mlinar pravi, da je na mestu, če se ob takih prilikah povedo želje, ki se tičejo časopisja, in priporoča, da se obenem naroči izvoljeni komisiji, ki naj stopi v zvezo s strokovnimi organizacijami glede skupnega glasila in poroča prihodnji deželni strokovni konferenci.

Sodrugi Tokan je proti skupnemu strokovnemu glasilu, ker to sedanjemu času ne odgovarja. Zahteva za vsako stroko pravico, da izdaja lastno strokovno glasilo. Če imajo tobačni delavci svoje strokovno glasilo, če dobe železničarji svoje strokovno glasilo, ga zahtevajo tudi mizarji in ga tudi dobe. Izreče se proti vsakemu glasilu, ki bi bilo napolnjeno z »mešanico«. Dokler se to ne izvede, naj sedanje glasilo stranke — ki pa se mora drugače urejevati — nadomestja strokovno glasilo.

Sodrugi Mlinar razloži svoje stališče, naglašja, da se gotovo ne more zabraniti nobeni organizaciji, da ne bi izdala svojega lista, da pa tudi deželna konferenca ne more sklepati obvezno za vse slovenske organizacije.

Sodrugi Straus priporoča predlog, ki ga je stavil, in se pridruži dostavku sodruga Mlinarja, da se odkaže komisiji.

Sodrugi Tokan vstraja na svojem stališču in odreka konferenci kompetenco.

Sodrugi Straus stavi predlog, naj se zaključi debata. (Sprejeto.)

Predlog sodruga Strausa in dostavek sodruga Mlinarja se sprejmeta.

Predsednik zaključil konferenco.

Zahteve knjigoveškega osebja v Ljubljani.

Te dni je predložilo ljubljansko knjigoveško delavstvo naslednje zahteve delodajalcem: 1. Deveturni delavnik brez odmora za malco. 2. Najnižjo plačo za delavce, ko so oproščeni, tedenska K 16, po enem letu oproščanja K 20, takozvane (Kundschafts-arbeiter) in rezalce papirja K 26, protokolov in za zlatorezce (Protokoll- und Goldschnitterarbeiter) K 28, specialne, t. j. ročni in s strojem pozlatarji ter galanterijske delavce K 32, onim, ki so že prej imeli tu navedene plače, se poviša ista za 10%. 3. Najnižja plača za delavke, od 4. tedna naprej do 6. mesecev, tedensko K 6, od 7. meseca do enega leta K 8, od 2. leta naprej K 10, delavke pri strojih K 14, delavkam, ki že imajo tu navedene plače, in delavkam, ki imajo akordno delo, se plača poviša za 10%. 4. Postavni in v deželi običajni prazniki se morajo plačati; delo o praznikih je plačati kot čezurno delo. Na dan pred velikimi prazniki, t. j. pred »Novim letom«, »Veliko nočjo«, »Binkošti« in »Božičem« mora biti vsaj dve uri prej delopust, kot sicer. 5. Čezurno delo se sme opravljati le v zelo nujnih slučajih in to največ tri ure na dan, katero se pa mora odškodovati s 3% od tedenske plače, t. j. po 3 h od plačilne krone. Čez triurno delo se mora odškodovati dvojno. 6. Učencev sme imeti podjetnik na tri pomočnike po enega učenca in to do dvanajst pomočnikov; čez dvanajst pomočnikov pa na vsakih nadaljnjih pet pomočnikov po enega. Pri vsakem učencev je samo stalno uslužbene pomočnike upoštevati. Učenci se smejo uporabljati samo za tehniška dela. Le učenci, telesno krepko razviti in z zadostno šolsko naobrazbo, se smejo sprejemati. Šolske naobrazbe mora učenec imeti s povoljnim vspehom dovršenih vsaj šest razredov ljudske šole ali pa prvi razred srednje šole. 7. V vsaki delavnici je priznati podjetniku enega zaupnika organizacije; dolžnost le-tega je eventualne difference, ki bi nastale med delavcem in delodajalcem, poravnati v soglasju z delojemalcem. 8. Vsled teh zahtev se ne sme nobenega delavca ali delavko po sklepu predstojacega tarifa odpustiti najmanj šest mesecev; le v slučaju pomanjkanja dela je upravičen delodajalec delo tudi prej odpovedati. 9. Predstojeca odobritev velja do 1. prosinca 1910. S tem opozarjamo knjigoveške delavce, da naj se ogibljuje Ljubljane, dokler ni to mezdnó gibanje končano.

Politični odsevi.

Na Ruskem se strelja in obeša. Smrtne obsodbe so najnavadnejše vesti, ki prihajajo iz carjeve države. Političnih procesov ni konca, ne kraja. Včas se naznanja kar po pet, šest smrtnih obsodb obenem. Tako n. pr. sedaj, ko je končan proces zaradi zarote proti carju, ki je bil v marsikaterem oziru kaj romantičen. Nihče se ne more ubraniti utiska, da je veliko število takih smrtnih obsodb, ki jih izvršujejo z bajno hitrostjo, vseskozi krivičnih. Ni se čuditi, da izziva vladni terorizem na drugi strani terorizem revolucionarjev in atentatov res ni nič manj, kakor v najhujših dnevih pred konstitucijo. Proti revolucionarjem pa nastopajo še vedno črne čete, ki jih ne protežira le policija, ampak sam car. Te dni so črne stotnije uprizorile »pogrom« v Odesi, pa so ubijale, požigale in plenile kakor v sovražni deželi. Ko so se židje obrnili na oblast za varstvo, so dobili odgovor, da so sami krivi, ker so večinoma udje revolucionarnih organizacij...

Domače stvari.

Na ljubljanskem južnem kolodvoru je stari zistem tako utrjen, kakor da bi imel ostati za večne čase. Povsod so se kapitalisti in njih oprode sčasom sprijaznili s tem, da se delavci organizirajo. Ljubljanskim mogotcem to ne gre v glavo. Povsod se izpoznava, da je tudi delavec in uslužbenec človek, ne pa žival ali pa nem stroj. V Ljubljani mislijo nekateri gospodje še vedno, da mora delavec služiti približno tako kakor pes. Gospod Gutman, načelnik ljubljanske postaje, se res ne sme pritoževati. Dolgo časa je imel mir, ker smo mislili, da so ga nove razmere vendar kaj poučile in da se je morda vendar navadil, smatrati organizacijo za to, kar je: Za opravičeno in potrebno sredstvo osebja, ki si hoče izboljšati svoj položaj. Gospod Gutman se približuje tisti dobi, ko gre navadno tudi »naj-aktivnejši« uradnik v pokoj; mislili smo, da mu bode ljubo, če se vsaj v miru poslovi. Toda vse zastoj! Mož menda misli, da ni pravi šef, če ne sekira ljudi. Vse stare navade: Preganjanje organiziranih železničarjev, denunciranje, špionaža — vse še velja na ljubljanskem kolodvoru. Še danes n. pr. nihče ne vé, kakšno službo pravzaprav opravlja glasoviti Taškar. Nastavljen je v skladišče. Ali najde se ga zdaj na peronu, zdaj v vestibulu, pa

v čakalnici, pa pri vlaku, a vede se, kakor da bi bil on pravi načelnik postaje. Vrag bi vedel, po kakšnih določbah si lasti oblast nad vsem osebjem. Dokler trpi gospod Gutman take razmere, ne more pričakovati, da bi se ga smatralo za pravičnega in nepristranskega predpostavljene, da se tudi ne sme pritoževati, če se izvaja posledice iz njegovega zistema.

Prav za ta sistem je značilen sledeči dogodek: Pred kratkim je bil ves kolodvor — poln potnikov za Ameriko. Odpeljati so se imeli z vlakom štev. 1712. Znano je, da ljubljanski kolodvor že davno ne odgovarja potrebam; če bi se vse imelo točno vršiti po predpisih, bi nastala kmalu velika konfuzija in bi bil v kratkem ves vozni red postavljen na glavo. Tudi k temu vlaku niso mogle biti vse priprave pravočasno končane. Ko je bil že skoraj čas za odhod, je imela še malone polovica potnikov svojo prtljago v shrambi za brzovozno blago. Skladiščni mojster je poslal zato delovodjo k uradniku, ki je bil v službi, vprašat, ali bi mogel vlak počakati par minut, da bi potniki dobili svoje blago in da bi se mogli vsi odpeljati. V tem je pa že Taškar kričal »Fertig« in zaloputal vrata, da ni mogel nihče več s perona. Velik del potnikov je vsled tega zaostal. Ko je vlak odšel, pride Taškar v skladišče in se znese nad delovodjo: »Kaj se vi mešate v obratno službo, da smo sedaj naredili tri minute zamude zaradi vas?« Taškar kot prometni šef!... Po odhodu vlaka je sedel omenjeni delovodja na klopi pod verando in z njim še dva druga uslužbenca. Naenkrat pride od prometnega urada Taškar in zopet zakriči nad delovodjo: »Kaj sedite tukaj? Vi niste potnik! Pojdite v skladišče delat! Ali nimate tam nobenega dela?«... Omenjeno bodi, da v tem hipu res ni imel dela; kdor pozna železniško službo, pa vé, da je človek sploh ne bi zmagal, če se ne bi mogel včas za hip oddahniti. Delovodja je vstal in je šel v skladišče, rekoč Taškarju, ki je šel pred njim: »Svojo službo sem opravil, pa ne delam nikomur škode, če zdaj malo posedim.« V Taškarju je že kuhalo in odvrnil je: »Jutri bomo že govorili.« Po prihodu vlaka 1715 dne 1. t. m. je pa odnesel omenjeni delovodja nekemu potniku shranjeni kovčec k brzovlaku štev. 1. Taškarjeve orlove oči so se vede takoj opazile ta greh. Takoj je slical vse postreščke in opazivši, da je skladiščni šef gospod Malovrh blizu, je glasno vprašal delovodjo, zakaj da nosi prtljago on in ne postrešček. Druzega dne je bil ta klican k uradniku, ki mu je povedal, da ga postajenačelnik kaznuje za eno krono in da gre takoj lahko k postreščkom. Odhajajoč od uradnika sreča Taškara in mu pravi: »Lepo pač ni, da naznanjate take reči, ko sam nosite prtljago.« Taškar se pa postavi: »Kaj? Jaz imam dovoljenje od deželnega predsednika barona Schwarza.« In potem pokaže na klop in pravi: »Saj sem vam rekel, da se snideva...« Sodbo o takem ravnanju prepuščamo čitatelju. Železničarji pač vedo, da se morajo varovati Taškara. Umeva se seveda, da je njegova baharija z dovoljenjem gospoda Schwarza navadna predrznost, že zato, ker deželni predsednik sploh nima ničesar ukazovati glede službe železničarjev. Ali Taškar bi rad, da bi vsi verjeli v kdove kakšne visoke protekcije; mislilo naj bi se, da je nekaka mogočna oseba, pa je le dosti nizek uslužbenec, ki opravlja v železničarski obleki ponajveč policijsko službo.

Tudi istrski deželni zbor ne bo sklican. Italijani in Hrvatje se niso mogli sporazumeti. Italijanski nacionalistični poslanci trdijo, da so ponujali Hrvatom koncesije, a ker ne povedo, kakšne, je precej verjetno, da so bile le pesek v oči. Vendar bi bilo dobro, da bi vsaj hrvatski poslanci pojasnili, kaj se jim je ponujalo, kajti med italijanskimi trditvami je ena, ki se je ne sme prezreti. Pravijo namreč, da so pripravljeni, glasovati za razširjenje volilne pravice. Glede tega se mora izvedeti, pod kakšnimi pogoji in na kakšni podlagi naj bi bila ta volilna reforma. Kajti če bi hoteli glasovati n. pr. za splošno in enako volilno pravico, tedaj bi morala opozicija opustiti vse pomisleke. Splošna in enaka volilna pravica bi samaposebi rešila ves konflikt in izpolnila vse pravične zahteve istrskih Slovanov, ki bi po njej morali doseči večino. Zakaj se molči o tej stvari? To je prav tako, kakor da bi se tudi Slovani zavedali greha.

Dopisi.

Trst. (Narodnjaški furor.) Tržaški narodnjaki so pobesneli, drugače si ni mogoče razlagati tega, kar počenajo sedaj — ne le v javnosti, temveč tudi za kulisami. O neverjetni podivjanosti, ki se kaže zlasti na drugem mestu, se je zmenimo in tedaj se bode izpoznalo, da je najnovejša narodnjaško »gibanje« ne le blazno, ampak tudi barbarično početje, kakršnega ne bi bilo pričakovati med civiliziranimi ljudmi. Narodnjaški furor pa nikakor ne izvira iz zavesti njih lastne moči, temveč je splošni strah, ki so ga njih voditeljem »teple« zadnje državnozboreske volitve v kosti. 14.000 socialističnih glasov v tržaški okolici, to je zneslo tem korifejam popolnoma pamet, a nezmožni za resno delo mislijo, da bodo sedaj s buronskim hrupom, s komedijskimi nastopi, sploh z vsem aparatom najsurvoješe demagogije privabili delavsko ljudstvo, ki jih je do grla sito. Ker imajo nekoliko

časopisov na razpolago, lažejo po njih o svojih uspehih, da se vse kadi in če bodo lagali tako še par tednov naprej, bodo imeli v svoji satirični organizaciji več udov, nego ima Trst z vsem Primorjem prebivalcev. Ako bi bil le en del njih neumne baharije resničen, bi bilo to pač nad vse žalostno za tržaško Slovenstvo, ker bi kazalo, da je naše ljudstvo popolnoma nezrelo in da gre v skrajni nevednosti na limanice najsurrovejše demagogije. Ako bi bili delovali v Trstu ves čas sami narodnjaki, bi bilo lahko tako; kajti ta lepa družba ni storila za izobrazbo slovenskega, po pretežni večini delavskega ljudstva v Trstu nič — enostavno nič. Tudi glede narodne zavednosti ne, kar opazujemo najbolj v naših organizacijah, ki prihajajo šele izpod narodnjaškega vpliva k nam; brali so žive dni samo «narodno» Edinost, a če se jih vpraša, ali hočejo slovensko knjižnico, slovenski strokovni list, zahtevajo sami laškega. Toda čeravno je imela socialna demokracija sila težko delo, je vendar našla pot med ljudstvo in nje-nemu prizadevanju je zahvaliti, da tudi slovenski delavci niso tako zabiti, kakor bi bilo vseč slovenskim narodnjakom. Zato pa tudi lahko trdimo, da je početje Mandičevcev v kulturnem, ergo tudi v narodnem oziru naravnost hudodelsko; njegov edini namen je, odvrniti delavstvo od boja za boljše življenske pogoje, od višje izobrazbe in tako preprečiti povzdigo ogromne večine slovenskega naroda.

Vsaka narodnjaška strokovna organizacija je nonsens. Internacionalno je izkoriščanje delavcev, internacionalno mora biti tudi boj delavstva proti izkoriščanju. Nikar naj se nam ne zapoje pesmi o dobrih slovenskih podjetnikih. Poznamo te gospode natančno in še nismo pozabili na razne gospodarske boje, v katerih so ravno slovenski gospodarji najbolj ošabno pobijali najskromnejše zahteve delavcev. Se nismo pozabili na slovenske podjetnike, ki so metali slovenske delavce na cesto pa «importirali» laške iz kraljevstva. Če pisari brezobrazna «Edinost» potem o polentarijih in kalabrezih, ki odjedajo slovenskim delavcem kruh, naj le pograbi svoje lastne somišljenike v Trstu, v Nabrežini, po Goriskem, ki iz samega «patriotizma» pobirajo stavkokaze po vseh pasah Italije. Večje hinvščine, kakor je ta vrsta nacionalizma, ni videl svet in slovenski delavci bi morali imeti res zaganje v glavi, če bi se lovili na take sladke besede. Kdaj so pa narodnjaki še kaj storili za izboljšanje delavskega položaja? Ali so oni priporili reforme železničarjem, delavcem v javnih skladiščih, v prosti lukii, pekomo, mizarjem itd.? Ali bodo mojstri, ki nosijo veliki zvonec v «narodni organizaciji», poboljšali plačo in znižali delavni čas «svojim» delavcem? To kapitalistično maslo se prehitro taja na solncu!

V «Narodu» trdijo matadorji, da niso klerikalni. Ali je morda komandant Mandič framason? Ali se ne imenuje Mandič oni, ki se je bahal, da je Hribar dal vse garancije za krščanstvo? Ali niste tekali zaradi okoličanske kandidature k škofu Naglu? V «Narodu» se je lahko postavljati s protiklerikalizmom, ali v Trstu vas predobro poznamo!

Ali je treba naše razgrajške «organizacije» zaradi narodnosti? Kaj se neki šopirite z narodnostjo, vi, ki se niste upali prilepiti slovenskega lepaka v Trstu, dokler niso storili tega socialisti; vi, ki čakate v lastni družbi največ italijansko, ker slovenskega jezika še prav ne znate; vi, ki vam je črno-rmenno veteranstvo najvišji ideal? Kaj ste pa storili doslej za Slovenstvo med tržaškim delavstvom? Ves čas, kar živite, niste storili, toliko kolikor delavski, od vas hvala Bogu neodvisni «Ljudski oder» v par letih. Vam že se ne damo pravice, da bi nam odrekli naše Slovenstvo, za katero smo izobraževali in organizirali, kateremu so poboljševali ekzistenčne pogoje — seveda proti naši volji, kajti vi ne bi privoščili rojaku-delavcu vinarja priboljška, če je v naši službi. Vaš hrup in vaše komedijanstvo nas ne premoti. Strah je porodil vašo blazno agitacijo in strah jo bo požrl. Vi zaupate v neumnost, mi pa v darovitost našega ljudstva, ki ga cenimo mi bolj, nego ste vi sploh zmožni.

Shodi.

Trst. Politični odbor jugoslovanske socialno-demokratske stranke v Trstu sklicuje

Javen ljudski shod

na nedeljo, 15. septembra t. l. ob 10. dopoldne, v gledališče Minerva.

Dnevni red:

Slovensko delavstvo in socialna demokracija. Govorila bosta sodruga Etbin Kristan in Josip Kopač.

Slovenski delavci! Narodnjaki so nam napovedali boj in ga vodijo s sredstvi, ki že davno niso v navadi v dostojnem političnem boju. Ako bi mogli, bi najrajši razbili naše organizacije in uničili moč, katero so si delavci ustvarili v svojo obrambo.

Delavstvo naj bi — če bi šlo po njihovem — izročilo skrb za svoje interese svojim gospodarskim nasprotnikom, ker pa tudi slovenski zavedni proletariat ni pripravljen, pripraviti se tako po neumnem

ob svojo veljavo, rohne narodnjaški nasprotniki, izobčejejo nas iz naroda, blatijo nas in napadajo kakor sovražnika iz divjih krajev.

Delavci! Pokazimo, da predobro čutimo svojo moč, ki smo si jo sami skovali, da bi se dali užgati. Svoje pravice hočemo braniti z vso odločnostjo, potegovati se hočemo za svoje interese, ne damo si pa od nikogar očitati, da bi bili zato narodno manje vredni od onih, ki znajo izravnost — izkoriščati narodnost.

Pridite torej na shod vsi, ki ste prosti. To zahteva Vaša delavska čast! Politični odbor.

Pulj. V nedeljo, 22. t. m., bo v Pulju pomemben dan za hrvatske in slovenske delavce. Kakor smo že poročali, si ustanove svoje izobraževalno društvo in 22. t. m. bo ustanovni shod. Pri tej priložnosti priredi organizacija jugoslovanske socialno demokratske stranke slavnost, katere se udeležijo tudi društvo «Ljudski oder» iz Trsta, ki je sklenilo, prirediti tega dne izlet v Pulj. Tako bo torej ta dan bogat za delavce. Vspored za ves dan bo sledeči:

Dopoldne ob deveti in pol: Sprejem izletnikov iz Trsta.

Ob deseti in pol: Javen ljudski shod z dnevnim redom «Socialna demokracija in narodno vprašanje». Na shodu poroča sodrug Etbin Kristan iz Ljubljane v hrvatskem jeziku.

Popoldne ob treh in pol je ustanovni občni zbor «Delavskega izobraževalnega društva» s sledečim dnevnim redom:

1. Namen društva; poroča sklicatelj.

2. Predavanje: Delavstvo in izobrazba; predava sodrug Etbin Kristan v hrvatskem jeziku.

3. Volitev odbora.

4. Slučajnosti.

Po končanem zboru velik koncert z raznovrstnimi zabavami. Vstopnina je 40 vinarjev za osebo. Čisti dobiček je namenjen za društvene potrebe.

Vsi sodrugi in prijatelji organizacije so vabljani, da se udeležijo vseh priredb čim najštevilneje. Pomen shoda, občnega zbora in veselice je samobesbi tako jasen, da ni treba nobenih besed.

Iz stranke.

Poziv tržaškim slovenskim sodrugom. Politični odbor poziva vse sodruge, naj se ne vmešavajo v nobeno demonstracijo, katere ne priredi stranka s posebnim pozivom političnega odbora, ki poskrbi za vsako priredbo, če bo res potrebna. Pri neorganiziranih demonstracijah se vmešavajo drugi elementi, za katere ne more sprejemati stranka nobene odgovornosti. Take demonstracije dobe lahko vse drug značaj, nego hoče stranka in lahko škodujejo zavednemu delavstvu. Pričakujemo torej od vseh sodrugov in somišljenikov, da bodo rasno vpoštevali ta poziv.

Društvene vesti.

Občni zbor političnega društva «Bodočnost» bo v soboto dne 21. septembra. Lokal in dnevni red prihodnjič.

Vsa društva, ki žele, da bi se priobčil njih naslov v delavskem koledarju za leto 1908, ki izide ukolu 1. novembra, naj takoj pošljejo svoje naslove našemu upravnistvu.

Raznoterosti.

Shod svobodomiselncev zboruje od nedelje, 8. t. m. dalje v Pragi. «Slovenec» bruha ogenj in žveplo nad shod in vse kuha v njem, ker se vlada ni blamirala s tem, da bi ga bila prepovedala.

Velikanski pomen socialističnega časopisja se je pokazal na Dunaju v sedanjem boju proti zdrževanju mleka. Krščanski socialci so zagovarjali to podraževanje z vsemi harfami. Edina «Arbeiter Zeitung» je odločno nastopila proti lihvarstvu in je doseгла krasen uspeh.

Pšenica se je podražila lani po drugih deželah za 3 krone na metrski cent, v Avstriji — hvala novemu colninskemu tarifu — za devet kron.

Kako živimo? Na Angleškem pride na leto na vsakega prebivalca 44 kilogramov zavžitega mesa, v Avstriji 10 kilogramov; v Belgiji odpade na osebo letno 240 kilogramov žita, na Nemškem 240, v Avstriji 149.

Proti draginji so priredili dunajski in praški delavci velikanske shode. Nižjeavstrijski agrarci so hoteli podražiti tudi mleko za 4 vinarjev pri litru, pa so opustili to nakano vsled energičnega protesta socialnih demokratov. Tudi pri nas se čuti draginja tako, da se je kar bati zime.

Zahvala.

Podpisani se zahvaljujem vsem uslužbencem ljubljanske kurilnice na južni železnici za podporo, s katero so me v moji bolezn podpirali.

Anton Grobolšek
kurjač.

Spretni jeklolivarji (Stahl-former) za topilniške odlivke in izdelovalce jekla (Kernmacher) za jeklolive se iščejo.

Ponudbe pod „S 2322“ na naslov Haasenstein & Vogler, A.-G., Dunaj I.

V življenju nikdar več 600 komadov samo gl. l-65.

1 kraso pozlačena preciz. ura z verižico s 3 letnim jamstvom, 1 moderna svilena kravata za gospode, 2 fina žepna robca, 1 prsta za gospode z imit. biserom, 1 elegantna broša (novost), 1 par gumbov z imit. briljanti, 1 žepno zrcalo, 1 denarnica, 1 par manšetnih gumbov, 3 naprsni gumbi, vse double zlato s patentirano zapono, 1 album 10 najlepših slik sveta, 8 šalji predmeti, velika veselost za stare in mlade, 1 nikelnasti tintnik, 20 važnih dopisovalnih predmetov in še 500 raznih predmetov za dom neobhodno potrebnih. Vse skupaj z uro, ki je sama vredna tega denarja, velja samo gl. l-95. Pošilja proti povzetju, ali če se denar naprej pošlje.

Dun. cen. razpošiljalnica, P. Lust, Krakov 463.

Kar ne ugaja, se zamenja.

Več mizarskih pomočnikov

dobi trajno delo pri g. Ferdo Primožiču, Ljubljana, Kilsjerjeve ulice 5.

Mizarski pomočniki

dobe takoj trajno delo pri Matiju Bayer, mizarju v Brebiru na Krvaškem.

O gospodična, saj boste iztrgali budilni zvonec!

Kaj pa je tako nujnega? — Oh, milostiva gospa se je vrnila s ponočnim ekspresnim vlakom in je tako prehlajena, da ne more izpregovoriti niti besedice. Zaraditega moram hiteti sredi noči v lekarno po Fayeve prave sodonske mineralne pastile, da bo jutri zopet zdrava. Fayeve prave sodenke so ji že med potom pošle in druge je pa pozabila kupiti, sicer, pravi, bi se ne bila mogla prehladiti. Dajte mi torej takoj tri skatlice! — Fayeve prave sodenke veljajo K 1-25 skatlica in se dobivajo po vseh lekarnah, drogerijah in trgovinah z rudninskimi vodami. Glavno zastopstvo za Avstro-Ogrsko:

W. Th. Guntzert, Dunaj, XII, Belghoferstrasse 6.

Svarilo!

Prosimo spoštovana gospodinja, ne zahtevajte pri trgovcu kar na kratko Zavitek ali Zaboječek «Cikorijs», temveč določeno Znamko:

Frank

da imate zagotovilo za vedno jednako in najboljšo kakovost. — Pazite pri tem na te varstvene znamke in podpis, kajti našo zamotanje se v enakih barvah, papirju in z podobnim natisom ponareja.

Varstvena znamka.

Varstvena znamka.

Varstvena znamka.

Henrik Frank's sinovi

Delniška družba združenih pivovaren Žalec in Laški trg

Telefon št. 163.

v Ljubljani

Telefon št. 163.

izborna pivo v sodcih in steklenicah.

Telefon št. 187.

ZALOGA V SPODNJI ŠISKI.

Telefon št. 187.

26-13

Listek.

Hans Kirchsteiger:

Pod spovednim pečatom.

Z avtorjevim dovoljenjem poslovenil E. Kristan.
Dalje.

A sedaj je bilo treba kuhati. Kaj tako dobrega, kakor kuhajo v samostanu, seveda ne more ponuditi svojemu gostu; česar ni bilo, je morala nadomestiti dobra volja. Še pred kosilom je prišel stari diurnist v obnošeni suknji. Kako je ogledoval gospojinskega župnika! Ali to ni bil oni župnik, kateremu ni mogel pred mnogimi, mnogimi leti, ko je ponesrečil na vseučilišču, vrniti iz novčiča. Na obraz onega župnika, na katerem je bila jasno zapisana lakomnost, ni mogel nikdar pozabiti. Še danes pa mu je bilo žal, da ni mogel videti onega obraza takrat, ko je dobil župnik polnovčič, ki mu ga je bil takrat poslal v nefrankiranem denarnem pismu. Naglo, da ne bi moral čakati na zahvalo, je vročil začudenemu župniku Hercogu pismo za svojega brata, ki je imel dobro in upljivo službo v neki tiskarni v Solnogradu. Tudi brat je seveda protestant, ali katoliškemu duhovniku se zato ni treba bati ničesar; ta brat že poskrbi, da dobi župnik primeren zaslužek.

Še je držal Hercog pismo vpraševaje v roki, a zgovorni mož je že izginil.

Tako dobro kakor danes ni kosil župnik, odkar ni več sedel pri mizi svojih staršev. Ne pri bogato obloženi škofovi mizi, ne v mramorni dvorani ne bi bil mogel jesti tako dobro, kakor pri enostavnem družinskem obedu protestantovskega župnika. Še jedi je slajšala družinska sreča in vsi so se najedli pri nebogatem kosilu, kajti ljubezen je sedela med njimi.

Dan poprej ob enaki uri se je bil oziral utrujeni potnik pol upanja po krasnem samostanu v dolini. Tukaj je mislil najti mir za svoje trudno srce. In našel ga je, a ne v bogatem samostanu, temveč v siromašni hiši priprostega delavca, ki ni bil niti član njegove cerkve.

Prav ob tem času so klicali tudi danes zvonovi samostanske cerkve na večernico, ko je spremljal čevljar svojega gosta na kolodvor. Rad bi ga bil imel še nekoliko dni pri sebi, toda zaman; siromak ni hotel obremeniti siromašne družine.

Ob cesti na kolodvoru je bila ubožnica in ravnokar je izstopil pater Oto skozi nizka vrata.

Skoraj da se je ustrašil, opazivši oba moža. Potem je stisnil župniku roko z neizrečno žalostnim pogledom. Dejal ni ničesar. Potem je odšel. Govoriti ni smel. Prelat mu je bil strogo prepovedal, govoriti z izgubljenim sinom cerkve. Cerkevna pokorščina napram duhovnemu predpostavljenu mu

je nalagala to težko žrtev. Edina beseda bi bila smrten greh.

Tudi mudilo se mu je, da pride pravočasno v cerkev k petju na koru. Bil bi greh, ako bi zamudil to.

A ko je hitel, ves zasopihan, po hribu proti cerkvi, si je obljubil, da bode molil za svojega ubogega učenca.

Čevljarju pa ni prišlo niti na misel, da bi molil za svojega spremljevalca, ker mu je kupil vozni listek do Solnograda in naskrivaj vtaknil nekoliko kron župniku v žep.

Vlak, ki je pridrdral in glasni klici sprevodnikov so skrajšali slovo, ki pa je bilo tem bolj prisrčno.

Žalosten, kakor da se je poslovil z ljubim bratom, je gledal mojster za vlakom, žalosten se je vrnil počasi v svojo delavnico. Ta mož mu je bil prinesel mnogo sreče; njemu ima zahvaliti, da bode poslej ena vera v njegovi družini. Tuj pater iz samostana je naredil iz njega že skoraj katoličana; le še tri dni, pa bi se bil iskrenega srca odrekel veri svoje ljube matere. Pravočasno je še čital katoliški list, iz katerega je hladno dihala brezsrčnost. Še pravočasno je našel ob samostanskem zidu napol otrpjenega katoliškega duhovnika, ki ga je bila zavrгла neusmiljena cerkev. Sedaj ostane lahko zvest veri svoje matere; tudi njegova ljuba žena mu bode sledila na njegovi poti v nebesa. Ta župnik je poučil tudi njo, ne da bi bil moral izpregovoriti ležbesedo; sedaj je izpoznala tudi ona, da je ljubezen do bližnjega edina prava pot Gospoda.

XXIX.

V tem je hitel vlak z župnikom dalje in dalje. Njegov nauk je: Naprej in naprej in kdor zastopi pot napredku, njega povozi brez usmiljenja. Z dogmo in s kazuistiko se mu ne pride do živenga; ob vseh takih rečeh žvižga in se pelje mimo in hiti naprej in naprej!

Na deski ob vozu stoji sprevodnik, socialni demokrat, in se smeje ljudem, ki so zamudili vlak. Socialni demokrat kuri stroj, socialni demokrat drži navor in ravna lokomotive let. Naprej in naprej! Ljudje na postajališčih pa preklinjajo napredek, ki ni hotel počakati nanje, da bi bili izmolili rožni venec do konca. A v tem ko kolnejo, odsopiha že drugi vlak za njimi; vselej zamude pravočasni vstop.

Župnik ni imel mnogo časa, da bi se bil vdajal takim mislim. Stopil je k oknu, pa se ni mogel več ločiti. Pokrajina, po kateri je hitel vlak, je bila vsak čas krasnejša, kakor pravi raj, gorovje se je približevalo progi, jezero se je razsvetilo v poslednjih žarkih zahajajočega solnca, hribi so se temnozeleno pobarvali, le pravljčni Podhrb in večni sneg na Visokem Gelu se je dičil v hladni purpurni bleščobi, ko je vlak zapeljal v postajo Solnograd.

Dalje prih.

Vsaka ponaredba in ponatis je kaznjivo.

Edino pravi

Thierryev balzam

le z zeleno znamko nune. — 12 malih ali 6 dvojnih steklenic ali pa 1 velika specialna steklenica s patentnim zaklepom 5 K. 52-30

Thierryevo centifolijino mazilo

proti vsem, še tako starim ranam, vnetjem, poškodbam i. t. d., 2 lončka K 3-60. Razpošilja se le proti povzetju ali za naprej poslani denar.

Ti dve domači zdravili sta povsod znani in še od nekdaj sloveči.

Naročila se naj naslovljajo na:

Lekarnar A. Thierry v Pregradi pri Rogoški Slatini.

Zaloga večinoma po lekarnah. Knjižice s tisoči zahvalnih pisem zastonj in franko.

KAVARNA

'Unione' preje 'Tedesco' v Trstu

se priporoča cenjenim sodrugom najtopleje. Na razpolago so vsi važni in slovenski, italijanski in nemški listi. Vse pijače poceni. Napitnina je izključena.

POZOR!

POZOR!

Za K 2'50.

dobi vsak krasno remontoir pežno uro, «Gloria» srebro, sistem Roskopf patent, anker kolesje, 30 ur idoča za kar se 2 leti jamči, z

lepo pozlačeno, Pancer verižico, samo za K 2'50 3 komadi z verižicami K 7.— Razpošilja po povzetju tovar. zaloga švicarskih ur 24-14

S. Urbach, Krakov št. 69.

Sodrugji, zahtevajte povsod „Rdeči Prapor“!

Prva domača slovenska pivovarna G. Auerjevih dedičev

v Ljubljani, Wolfove ulice št. 12

Ustanovljeno leta 1855.

pod novim strokovnim vodstvom priporoča slavnemu občinstvu in spoštovanim gostilničarjem svoje novo varjeno, priznano izborna pivo v sodcih in steklenicah.

Stevilka telefona 210.